

hetően azonban csak csekély számban, és a feltételezést nem erősíti meg a légi régészeti felderítés.

Szélerőmű 2. lelőhely (KÖH 79829): A korábban 5. lelőhelyként jelölt területen korábban előkerült középkori kerámia és újkori cseréplábas töredéke mellett állati állkapocs és cserép utal emberi megtelepedésre (konyhai hulladék?). A lelőhely becslült kiterjedése: 5 000 m².

Szélerőmű 3. lelőhely (KÖH 79833): A tervezett alállomás területén korábban bemért, 4. jelenséggként jelölt, nagy folyami kavicsok közelében került elő a fémdetektor jelzésére egy bronzkeretes, vastüskéjű övcsat. Keltezése bizonytalan, de a kereten túlnyúló tűske és a hasonló folyami kavicsok mint kemencealapozás felhasználása (analógia: Harta, Freifelt lelőhely), nem zárja ki ezen jelenségek népvándorlás kori datálását. A lelőhely becslült kiterjedése: 6 000 m².

Szélerőmű 4. lelőhely (KÖH 79835): A korábban 6. lelőhelyként jelölt területen pattintott kőeszköz, kovácsolt vasszeg, Árpád-kori és középkori kerámia, csontszilánk utal megtelepedésre. A lelőhely becslült kiterjedése: 1 500 m².

Szélerőmű 5. lelőhely (KÖH 79841): A korábban 7. lelőhelyként jelölt területen szarmata kerámia, orsókarika és patics-töredék utal egykori településre. A lelőhely becslült kiterjedése: 3 200 m².

Szélerőmű 6. lelőhely (KÖH 79845): Légi felderítés során talajszíneződésként jelentkező, környezeténél magasabb "plató". Megtelepedésre alkalmas, de települési objektumokat nem sikerült megfigyelni. Területén gyűjtöttük 2011 szeptemberében az 5. és 6. sz., ismeretlen korú jelenséget.

Szélerőmű 7. lelőhely (KÖH 79849): A földtúttal párhuzamos homokvonulat talajszíneződésként látható a felvételen. Kiszélesedő részén a gyenge növényzeti jelek régészeti objektumokra utalhatnak. Területén gyűjtöttük 2011 szeptemberében a 2. sz., ismeretlen korú jelenséget.

KUSTÁR ROZÁLIA

374. Vaskút határa (Terepbejárás településrendezési tervhez) (Bács-Kiskun megye) Ó, Sza, A, Á

2011. március 26-án Vaskút településrendezési tervéhez kapcsolódó régészeti terepbejárásra került sor, mely érinteni kívánta a településrendezési tervben előirányzott fejlesztési területeket, és hitelesítette a korábban ismert, KÖH nyilvántartásban szereplő régészeti lelőhelyeket. A terepbejárás során az alábbi új régészeti lelőhelyeket regisztráltuk:

Földsánc közelében (KÖH 79781): A földvár közelében laposabb – mélyebb – fekvésű területen néhány őskori és Árpád-kori cserép. Kiterjedése bizonytalan.

Malomút (KÖH 79789): Környezetéből határozottan kiemelkedő, egykor három oldalról vizes területekkel körbefogott, kb. 80×200 m kiterjedésű lelőhely, mely valószínűleg átnyúlik az út D-i oldalára is. Szarmata település.

Várhelyi dűlő, Garai műút 1. (KÖH 79777): A belterülettől D-re, a garai műút mindkét oldalán tervezett fejlesztési területen. D-ről és K–Ny irányban maximális kiterjedését vízenyős területek jelölik ki, kiterjedése min. 100×300 m. Őskori, szarmata és avar település.

Várhelyi dűlő, Garai műút 2. (KÖH 79779): A fokozottan védett földszántól DNy-ra, környezetéből határozottan kiemelkedő, magasabb fekvésű területen gazdag leletanyagú szarmata és talán őskori telep.

Várhelyi dűlő, Garai műút 3. (KÖH 79785): Bizonytalan kiterjedésű Árpád kori település, min. kiterjedés 100×200 m.

KUSTÁR ROZÁLIA

375. Vatta, Bányaterület, IV. lelőhely (KÖH: 55318)

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) B, N

A lelőhelyet 2006 tavaszán és őszén, a Mátrai Erőmű Zrt. bányaműveléséhez kapcsolódó terepbejárásokon azonosították a miskolci Herman Ottó Múzeum munkatársai. A tőle 300 m-re folyó Csincse-patakot Ny-ról kísérő, környezetéből jól érzékelhetően kiemelkedő magaspart É-i lejtőjén és annak lábánál, a Csincse árterében helyezkedett el. A terület próba- és megelőző feltárására 2011. szeptember 16. – november 30. között került sor. A lelőhely É-i és K-i részén, a Csincse árterében kis méretű, kerek, népvándorlás korinak meghatározott foltok jelentek meg. A feltárási terület DK-i szélénél, a magaspart É-i lejtőjén összesen 12, a mezőgazdasági munkálatok és a természetes erózió által erősen bolygatott, igen rossz állapotú késő bronzkori urnasír került elő.

Munkatársak: Kalli András és Tutkovics Eszter

SIMON LÁSZLÓ

376. Vatta határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, R, LT, Sza, Á

A Mátrai Erőmű Zrt. bükkábrányi bányája fejlesztési üteméhez igazodva 2011-ben örökségvédelmi hatástanulmány készítése során Bükkábrány, Csincse és Vatta közigazgatási határában 391,3 ha nagyságú területen végeztünk terepbejárást. E területet érintő régebbi bejárásokkal együtt összesen közel 162 ha kiterjedésű területen dokumentáltunk régészeti lelőhelyeket. A rendkívül intenzív régészeti érintettségre a térség földrajzi viszonyai adnak magyarázatot: a Bükk-hegységben eredő Csincse-patak markáns magaspartjain szinte mindenhol és minden időszaktól megtalálhatóak az emberi megtelepedés nyomai.

2011 áprilisában, augusztusában és októberében, összesen 9 munkanapon a Miskolci Egyetemmel együttműködve végeztük a terepbejárásokat. Az őszi kontrollbejáráson a Mátrai Erőmű Zrt. 10 munkatársa is részt vett. Összesen 9 új régészeti lelőhelyet figyeltünk meg, számozásuk a 2006. évben készült örökségvédelmi hatástanulmány eredményeihez illeszkedik.

Eszti-dűlő és Tagosok birtoka dűlő (Bükkábrány, Bánya, XIV. lelőhely; KÖH 16067): A repce betakarítása után, tárcsázott felületen megismételt terepbejárás során nagy kiterjedésű, összefüggő területen, egyenletes szóródással újkőkori és római császárkori (szarmata) település maradványai kerültek elő: obszidián pengetőredékek, paticsok, jellegzetes újkőkori kerámialeletek mellett a késő császárkori korongolt, szürke és téglapiros kerámiaanyag jelzi az itt található régészeti lelőhelyet.